

ZATERDAG
9 MAART
2024

OUDE KERK
HELVOIRT
19.00 UUR

OPEN KERK
VOORAF

HELVOIRT
Orgelspel

VIERDE ZONDAG IN DE
VEERTIGDAGENTIJD: Laetare!

Thema

Geloven is anders gaan leven

Komende vieringen Open Kerk

Zaterdag 23 maart 19.00 uur Palmпасen
Vrijdag 29 maart 14.30 uur Goede Vrijdag
Zaterdag 30 maart 21.00 uur Paaswake
Zaterdag 13 april 19.00 uur Viering

Voor wie de vieringen van Open Kerk
mogelijk wil blijven maken:
NL80 INGB 0006 2320 91
t.n.v. Open Kerk Helvoirt

website: www.openkerkhelvoirt.nl

OPEN KERK

HELVOIRT

INTREDELIED

*Wees hier aanwezig, woord ons gegeven.
Dat ik U horen mag met hart en ziel.*

*Refrein: Wek uw kracht en kom ons bevrijden.
(2x)*

*Woord ons gegeven, God in ons midden,
toekomst van vrede, wees hier aanwezig.
Uw wil geschiede, uw koninkrijk kome.
Zie ons, gedoog ons, laat ons niet vallen.*

Refrein: Wek uw kracht...

*Dat wij niet leven, gevangen in leegte.
Dat wij niet vallen, terug in het stof.
Zend uw geest, dat wij worden herschapen.*

Refrein: Wek uw kracht...

WELKOM

De vierde zondag van de Veertigdagentijd
heeft de naam 'Laetare' gekregen:
'Verheug U, wees blij...'

We zijn namelijk halverwege de Veertigdagentijd,
en Pasen komt steeds dichterbij – hoewel ...
wereldwijd is de lente tussen mensen nog ver weg.
Al mag het lot van anderen ons niet koud laten,
misschien mogen we het ook wat dichterbij zoeken.
Misschien hoeft geloven niet met grote woorden en
in grote gebaren te gebeuren, maar is het ook in
het klein te vinden, dichtbij, in ons eigen leven.

Welkom u allen hier, vanwaar ook gekomen
omwille van elkaar, in Gods naam.

LIED

*Dat wij U horen, dat wij U leven,
mensen voor mensen, alles voor allen.
Dat wij volbrengen uw woord, onze vrede.
Wek uw kracht en kom ons bevrijden.*

Refrein: Wek uw kracht...

STILTE

In stilte zoeken we troost bij de Aanwezige,
die weet wat er in ons leeft.
In stilte vertrouwen wij ons toe
aan wat het leven ons brengt.

SCHULD EN VERGEVING

V. Schuld bewust besef ik
wat ik gedaan heb,
wat ik jou heb aangedaan;

wat ik naliet,
wat we geen van allen deden;

wat ik gezegd heb,
wat ik niet zei.

Ten volle realiseer ik me
waar ik jou de ruimte ontnam
door voor mezelf te veel ruimte op te eisen,
terwijl ik het anders bedoelde en wenste.

Beeld van U, licht van uw licht willen wij zijn,
maar door onze misstappen
verwijderen wij ons van elkaar en van U;
laat ons niet vallen.

A. Vergeven wij elkaar
en God en Goed ons allen.

BEZINNING

G. *Dat het mij is gegeven
in U te aarden,
Grond van mijn grond.*

V. Vogels fluiten méér
dan voor hun bestaan
noodzakelijk is –
hun lied is hun leven.

G. *Dat het mij is gegeven
in U te aarden,
Grond van mijn grond.*

V. Jonge kinderen
brabbelen en spartelen meer
dan voor hun ontwikkeling nodig is –
ze hebben plezier in wat ze doen.

G. *Dat het mij is gegeven
in U te aarden,
Grond van mijn grond.*

V. Ons leven zegt
over geloven méér
dan wat we over God
zeggen en denken. (naar Tomáš Halík)

G. *Dat het mij is gegeven
in U te aarden,
Grond van mijn grond.
Kome wat komt.*

GEBED

Al ben ik
heel mijn leven
op zoek naar U,
toch voelt het soms alsof
ik degene ben
naar wie U zoekt.

Al richt ik
in mijn bidden
mijn vragen tot U,
toch voelt het soms alsof
ik niet meer doe
dan antwoorden

op uw vraag
in ons hart gelegd –
dat mijn leven
op deze vraag
een antwoord mag zijn.

Amen.

LIED

*Er ging iets moois voorbij
zo aan mijn hoofd voorbij
vlak langs mijn hart voorbij
ik wist niet wat.*

*Ik deed mijn venster dicht
en bei mijn ogen dicht
en al mijn vingers dicht
of ik het had.*

LEZING UIT DE BRIEF VAN PAULUS AAN DE EFEZIËRS (2:4-10)

Omdat God zo barmhartig is en de liefde die Hij voor ons heeft opgevat zo groot, heeft Hij ons, terwijl wij allen dood waren door onze zonden, samen met Christus levend gemaakt. Door genade bent u gered! Hij heeft ons samen met hem tot leven gewekt en ons een plaats gegeven in de hemelsferen, in Christus Jezus. Zo zal Hij, in de eeuwen die komen, laten zien hoe overweldigend rijk zijn genade is, hoe goed Hij voor ons is in Christus Jezus. Door die genade bent u nu immers gered, doordat u gelooft. Deze redding dankt u niet aan uzelf; ze is een geschenk van God en geen gevolg van uw daden. Niemand kan zich er dus op laten voorstaan. Want Hij is het die ons gemaakt heeft tot wat wij nu zijn: in Christus Jezus geschapen om de weg te gaan van de goede daden die God heeft voorbereid.

LIED

*Ik liep naar buiten toe
heel naar de verte toe
zo naar de hemel toe
of ik het vond.*

*Ik nam mijn eigen hart
keek in mijn grote hart
diep in mijn lege hart
of het daar lag.*

LEZING UIT HET EVANGELIE VOLGENS JOHANNES (3:14-21)

De Mensenzoon moet hoog verheven worden, zoals Mozes in de woestijn de slang omhoog geheven heeft, opdat iedereen die gelooft, in hem eeuwig leven heeft. Want God had de wereld zo lief dat Hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft. God heeft zijn Zoon niet naar de wereld

gestuurd om een oordeel over haar te vellen, maar om de wereld door hem te redden. Over wie in hem gelooft wordt geen oordeel uitgesproken, maar wie niet in hem gelooft is al veroordeeld, omdat hij niet wilde geloven in de naam van Gods enige Zoon. Dit is het oordeel: het licht kwam in de wereld en de mensen hielden meer van de duisternis dan van het licht, want hun daden waren slecht. Wie kwaad doet, haat het licht; hij schuwt het licht omdat anders zijn daden bekend worden. Maar wie oprecht handelt zoekt het licht op, zodat zichtbaar wordt dat God werkzaam is in alles wat zo iemand doet.

LIED

*Tot de dag henen was
totdat het avond was
tot het zo donker was
dat ik niets zag.*

*Toen in de schemering
dacht 'k in de schemering
dat in de schemering
Iemand mij riep.*

*Toen heb ik zacht geschreid
heb ik heel stil geschreid
heb ik zo lang geschreid
totdat ik sliep.*

OVERWEGING

*'Ik geloof niet in God, ik geloof in mezelf.'
'Ik heb geen kerk nodig om te geloven.'
'Geloven? Dat is iets voor waar houden
wat niet te bewijzen is.'*

Populaire en gemakkelijke uitspraken die veelvuldig te horen zijn – dit is het beeld dat veel mensen in onze tijd blijkbaar van geloof hebben: het gaat over allerlei raadselachtige dingen die je nooit zeker kunt weten, en die ook nog eens haaks staan op natuurwetenschappelijke inzichten. Niet meer van deze tijd dus. De woorden in het evangelie van dit weekend lijken dit beeld te bevestigen: *'De Mensenzoon moet omhoog worden geheven ... God heeft zijn Zoon naar de wereld gezonden opdat de wereld zou worden gered ...'*

Het is het laatste deel van een nachtelijk gesprek tussen Jezus en Nikodemus, dat alleen bij Johannes voorkomt. Waarschijnlijk staat Nikodemus voor een bepaald type persoon uit de joodse gemeenschap in die tijd, voor de geadresseerden van dit evangelie een herkenbaar personage – een Schriftgeleerde, je zou dus kunnen zeggen ‘hoog bezoek’, iemand die zich qua kennis en wijsheid met Jezus kan meten. Het is een nachtelijk gesprek – een veelzeggend moment! De nacht is een tijd van bezinning: terugkijken maar ook vooruitkijken. Het is nog donker, er is nog niets te zien, en dat verwijst naar de twijfels waarin Nikodemus zich bevindt: hij ‘ziet het nog niet’.

In dit gesprek laat Johannes Jezus zeggen, dat alleen wie opnieuw geboren wordt, het koninkrijk van God kan zien. Nikodemus vraagt daarop hoe een mens die al ‘op jaren is’ opnieuw geboren kan worden: moet je dan weer terug in de moederschoot? Dit is de stijl van Johannes: simpele of domme opmerkingen verduidelijken wat hij niet en wat hij wel wil zeggen. Waar het om gaat, is de spanning tussen het letterlijk en symbolisch verstaan van de zin ‘opnieuw geboren worden’.

Opnieuw geboren worden betekent voor hem: geboren worden uit de Geest, niet in de duisternis blijven hangen maar in het licht komen: ‘*Wie oprecht handelt zoekt het licht op, zodat zichtbaar wordt dat God werkzaam is in alles wat zo iemand doet.*’

Kort orgelspel

De Tsjechische priester-theoloog Tomáš Halík schreef onlangs een inspirerend boek over de toekomst van de kerk. Hij hanteert hierin een vergelijkbaar beeld als in het gesprek tussen Jezus en Nikodemus, maar in plaats van opnieuw geboren worden heeft hij het over ontwaken: het wordt tijd dat kerk en christendom uit hun sluimer ontwaken. We zijn volgens hem tot het inzicht gekomen dat God niet ergens buiten de werkelijkheid van de wereld verblijft, buiten de natuur en de geschiedenis van mensen – eerder is God de diepte van de hele werkelijkheid, van de hele schepping, die haar omvat en tegelijkertijd oneindig overstijgt. Geloven moeten we daarom niet meer op één lijn zetten met ‘de instemming van ons verstand met geloofsinhouden’, al dan niet door kerkelijk gezag voorgehouden – het gaat niet zozeer over geloven in

een andere wereld maar over de wereld anders zien en ervaren. Hiervoor is een omslag nodig, die kan voelen als wakker worden, als het beginnen van een nieuw leven of van een nieuwe etappe in je leven.

Uit de antwoorden van mensen op enquêtes en uit de resultaten van opinie-onderzoeken kunnen we niet veel afleiden over het huidige geloof van mensen. Wat mensen daarover zeggen of denken, is gewoon niet zo interessant, het gaat om hoe ze leven en hoe ze in de wereld staan. ‘*Mensen belijden het geloof in de schepper niet door wat ze over de oorsprong van de wereld denken, maar door hoe ze met de natuur omgaan. Het geloof in een gemeenschappelijke Vader belijden ze door andere mensen als broeders en zusters te aanvaarden. Het geloof in het eeuwige leven belijden ze door de manier waarop ze hun eigen eindigheid ervaren.*’

Gedachten als deze zijn in deze Open Kerk al vaker uitgesproken, zoals bijvoorbeeld Peer Verhoeven het verwoordde:

*Geloven wordt steeds méér
de diepte proeven in
al wat bestaat en al wat je doet.*

*Geloven wordt steeds méér
de Eeuwige zien in
al wat en al wie voorbijgaat.*

De woorden van Tomáš Halík sluiten hier mooi op aan: ‘*De manier waarop iemand mens is, is de meest authentieke uitdrukking van zijn geloof of ongeloof. Iemands leven zegt meer over zijn geloof dan wat hij denkt en zegt over God.*’

ORGELSPEL

BELIJDENIS

Uitnodiging om te gaan staan

V. Ik geloof in een wereld vol liefde,
een wereld van God,
een God die altijd dicht bij je is.

A. Ik geloof dat Jezus is gekomen
uit liefde voor de mens -
zonder onderscheid naar kleur, geaardheid,
rang of stand.
Ik geloof in zijn opdracht:

heb je naaste lief
en probeer dat waar te maken.

- V. Ik geloof in een gemeenschap
die mensen verder helpt.
En ik weet zeker,
dat God naar ons glimlacht
en zijn licht over ieder van ons laat schijnen.

A. Amen

LIED

*Laat onze woorden stijgen
voor uw gezicht als wierook.
Zie in ons het verlangen
een mens te zijn van U.
Kom, adem ons open,
kom, adem ons open,
adem ons open.*

GEDACHTENIS

Blaas ons uw levensadem in
wek uw liefdes-kracht in ons
wees balsem voor onze ziel
licht voor onze ogen.

Laten we bidden voor degenen
voor wie niemand bidt
en voor hen die zich
niet gehoord, gezien, gekend weten:
dat zij niet verhardten ...

Dat we mededogen tegenover cynisme stellen,
zachtheid tegenover onverschilligheid,
dat we dragers van licht mogen zijn
in deze donkere wereld.
Laten we bidden voor de slachtoffers
van de oorlogen die woeden en van natuurrampen.

Laat ons ook onze geliefde overledenen gedenken,
naam voor naam, gezicht voor gezicht.
In het bijzonder noemen wij Niek Poulssen,
rond zijn sterfdag (5 maart 2018).
Ook gedenken wij Jan Goossens (2019), op zijn
geboortedag. We denken terug aan Toon (1999) en
Truus (2002) Klaassen, rond hun verjaardagen.

We bidden ook voor Antonia Hullegie-Huis in 't
Veld (2006), op haar verjaardag, en voor Truus
Kuijpers (2019), rond haar verjaardag.

Vol respect gedenken wij Hendrik Vlemmix, de
vader van Patric en schoonvader van Margot. Op
27 februari is hij in alle rust ingeslapen, Samen
met hem noemen we vandaag ook Hans den
Biggelaar, op zijn sterfdag (9 maart 2019).

Dat het nu de Eeuwige is
die hen allen als een moeder wiegt.

En bidden we voor onze kinderen en
kleinkinderen,
onze ouders, geliefden en vrienden.

A. Er zij licht, vrede, rust.

KLEIN DANKLIED

*Gij hebt, o God,
dit broze bestaan gewild,
hebt boven 't nameloze
mij uitgetild.*

*Laat mij dan dankbaar leven
de volle tijd,
geborgen
in de bevende zekerheid*

*dat ik niet
uit dit smal en onvast bestand
van mijn bestaan zal vallen
dan in uw hand.*

GEBED AAN TAFEL

- V. Van kindsbeen af heet hij Jezus,
'God bevrijdt', dat is zijn naam en zijn devies.
Door zijn menselijkheid en godsvertrouwen
is hij een toonbeeld geworden voor velen.
Aan hem zien we wie wij zelf kunnen zijn.
Jezus was voluit een mens van vlees en bloed,
ook volkomen vol van God was hij.

Hij leefde van wat komen gaat
en bracht Gods nieuwe wereld op aarde.

Hij trok vrijelijk op met marginale figuren,
die men toen graag 'zondaars' noemde;
bij voorkeur met hén deelde hij zijn tafel.
In woord en daad maakte hij waar,
dat ons leven draait om recht,
en om barmhartigheid en trouw.

G. *Al wie eten van dit brood
het breken en delen met de ander,
zij houden de Heer in leven onder ons.
Ze zijn hem trouw tot alles is volbracht.*

V. Zo kreeg hij vele volgelingen,
vrouwen en mannen, die erkenden
dat hij gedreven werd door Gods Geest.

Steeds was Jezus voor anderen in de weer,
vooral voor zieken en de minsten der mensen,
maar ook was hij vaak in gebed verzonken,
alleen op een stille plek of in de bergen,
waar hij nieuwe krachten opdeed,
want bidden maakt anders
en opent ook onze eigen ogen
voor wat ons nu te doen staat.

G. *Al wie eten van dit brood
het breken en delen met de ander,
zij houden de Heer in leven onder ons.
Ze zijn hem trouw tot alles is volbracht.*

V. Toen hij wist dat zijn uur gekomen was
nam hij afscheid van zijn vaste volgelingen.
Hij nam een brood, brak het en zei:
'Dit ben ik, mijn leven, dat gebroken wordt
en dat ik met jullie heb gedeeld.'

Ook nam hij een beker met wijn
en zei: 'Dit is mijn levensbeker,
die staat voor mijn geluk en lijden,
en voor mijn levenstaak, mijn missie,
die ik nu aan jullie overdraag:
ga door met wat mij steeds bezielde.
Blijf dit doen, telkens weer,
om mij te gedenken; zo hou je mij
niet alleen in ere, maar ook in leven.'

G. *Al wie eten van dit brood
het breken en delen met de ander,
zij houden de Heer in leven onder ons.
Ze zijn hem trouw tot alles is volbracht.*

V. Gij die ons in dit leven hebt geroepen,
doe ons toebehoren aan elkaar.
Dat wij naar wegen zoeken
om elkaar van dienst te zijn.
Dat wij niet losgeslagen leven,
bescherm ons tegen onszelf.

Dat wij volharden in aandacht,
dat ons niet begeeft: de kracht tot liefde –
dat mededogen en wijsheid
in ons midden groeien zal.
Doe ons ervaren de zegen van uw woord.

V. Gezegend die bidden zoals hij:

ONZE VADER

Gezongen

*Onze Vader die in de hemel zijt
uw naam worde geheiligd,
uw rijk kome; uw wil geschiede
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schuld
zoals ook wij aan anderen
hun schuld vergeven.
En leid ons niet in bekoring,
maar verlos ons van het kwade.
Amen.*

V. U bent allemaal welkom
om het brood en de beker van het leven
met elkaar te delen.

COMMUNIE

ORGELSPEL

COMMUNIELIED

*The Lord's my shepherd,
I'll not want.
He makes me down to lie
in pastures green.
He leadeth me
thy quiet waters by.*

*Goodness and mercy
all my life
shall surely follow me
and in God's house
for evermore
my dwelling-place
shall be.*

GEBEDEN EN LIED

V. Mensen,
wat zijn ze mooi anders:
hoe ze statig lopen
en sierlijk bewegen,
hoe ze hardop praten
wat ze in stilte denken –

bid dat wij zien
wat ons verbindt.

G. *Het moet U, God,
een wonder zijn
groter dan de schepping,
groter dan de mens.*

V. Mensen,
wat lijken ze veel op elkaar:
voor de regen schuilen
van 't zonlicht genieten,
geluk zoeken
ongeluk vermijden –

bid dat niemand
ongezien blijft.

G. *Het moet U, God,
een wonder zijn
groter dan de schepping,
groter dan de mens.*

V. Mensen,
wat hebben we elkaar nodig:
om vragen te stellen
om antwoorden te geven,
om te troosten
en getroost te worden –

bid dat wij zien
Wie ons verbindt.

G. *Het moet U, God,
een wonder zijn
groter dan de schepping,
groter dan de mens.*

V. Graag nodig ik u uit om te gaan staan
voor de gezongen zegenbede.

ZEGENBEDE

Gezongen

*De Levende zegene en behoede u.
De Levende doe zijn aangezicht
over u lichten, en zij u genadig.
De Levende verheffe
zijn aangezicht over u,
en geve u vrede.*

*Zegen ons en behoed ons,
doe lichten over ons uw aangezicht
en wees ons genadig.*

*Zegen ons en behoed ons,
doe lichten over ons uw aangezicht
en geef ons vrede.*

V. Wees gezegend en wees een zegen voor elkaar,
in de naam van de Vader, de Zoon
en de heilige Geest.

A. Amen.

ORGELSPEL

VERANTWOORDING

Deze viering is samengesteld door de Liturgische Werkgroep van Open Kerk.

Lectoren: Inge Goossens en Nicole Mariën.

Overweging: Marcel Zagers.

Belijdenis: Oecumenische Basisgemeente De Duif Amsterdam.

Koor onder leiding van Marcel Zagers.

Organist: Jac Peeters.

LIEDKEUZE

- A 49 Wees hier aanwezig,
Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal.
- A 161 Dat het mij is gegeven
Marcel Zagers/Willem Vogel
- A 180 Er ging iets moois voorbij,
Adema van Scheltema / Willem Vogel.
- A 277 Kom adem ons open,
Sieds Prins / Tom Löwenthal.
- A 261 Klein Danklied,
Ad den Besten / Michael Stumpel.
- A 6 Al wie eten van dit brood, couplet 3 van
Mijn God, ik zoek naar U,
Peer Verhoeven / Hubert Parry.
- A 76 Onze Vader,
Nicolai Rimsky-Korsakov.
- A 182 The Lord's my shepherd,
David Grant / W. Baird Ross.
- A 164 Refrein uit: Dat mensen de eeuwen door,
Peer Verhoeven / Willem Vogel.
- A 280 Zegenbede,
Numeri 6:24-27 / Gert Bremer.

INTENTIES VOOR DE GEDACHTENIS

Wij spreken in elke viering intenties uit voor overledenen. Namen daarvoor kunt u doorgeven aan Wim Weren, telefonisch (013 52 19 343) of via e-mail (w.j.c.weren@gmail.com). Uiteraard kunt u ook andere intenties doorgeven.